

حدیث روز:

امام محمد باقر (ع) مبادا فرصت های به دست آمده را از دست بدهی که در این میدان آن که وقت را ضایع کند، زیان می بیند.

واحه:

خموشید خموشید که تا فاش نگرددید که اغیار گرفتست چپ و راست خدایا

اوقات شرعی:

اذان ظهر: ۱۳/۰۵
 اذان مغرب: ۱۹/۵۴
 اذان صبح (فردا): ۵/۰۷
 غروب آفتاب: ۱۹/۳۶
 نیمه شب شرعی: ۲۱/۰۰
 طلوع خورشید (فردا): ۶/۳۵

وضعیت آب و هوای امروز

تهران ۲۵ / ۳۷
 اراک ۱۵ / ۳۴

تبریز ۲۲ / ۳۴

خرم آباد ۱۹ / ۳۸

ساری ۲۲ / ۳۵

سنندج ۱۷ / ۳۷

شیراز ۱۸ / ۳۵

کیش ۳۳ / ۳۸

روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران ■ صاحب امتیاز: سازمان صداوسیما ی جمهوری اسلامی ایران ■ مدیر مسؤول: مهدی عرفاتی

شاپا: ۳۶۳۷۰-ISSN۱۷۳۵۰۰۰۰
 پایگاه اطلاع رسانی:
 www.jamejamonline.ir
 www.jamejamdaily.ir
 پست الکترونیکی:
 info@jamejamdaily.ir

یکشنبه ۷ شهریور ۱۴۰۰ | ۲۰ محرم ۱۴۴۳ | ۲۰ صفحه | سال بیست و دوم - شماره ۹۰۱۸ | Sunday - August 29 , 2021

روزنامه نگار

چه چیزی مزیت رقابت را بین رقبای تجاری ایجاد می‌کند؟ شاید بگویید خواست مردم و جامعه هدف است که باعث می‌شود واحد تولیدکننده یا ارائه دهنده خدمت با خودش فکر کند باید چه فاکتوری را در محصول یا خدمش ارتقا بدهد که بیشتر اقبال پیدا کند. حالا اگر دقیق‌تر ببرسم، باید بگویم چه چیزی خواست مردم را شکل می‌دهد؟ بگذارید مطلب را با یک مثال شروع کنم. فرض کنید سردر یک همبرگر فروشی نوشته: «همبرگر با ۵۰ درصد گوشت، ۵۰ هزار تومان» و سردر همبرگر فروشی دیگری نوشته: «همبرگر با ۷۰ درصد گوشت، ۵۰ هزار تومان» شما کدام را انتخاب می‌کنید؟

در مقایسه بین دو همبرگر که قیمت یکسانی دارند، فاکتور درصد گوشت اهمیت پیدایم‌کنند و احتمالاً مردم آن همبرگری را انتخاب می‌کنند که درصد گوشت بیشتری دارد. چرا؟ چون درصد گوشت بیشتر بین مردم پسندیده‌تر است و اینجا مزیت رقابتی محسوب می‌شود. چرا؟ چون در این زمانه پزشکان می‌گویند گوشت ماده‌ای مغذی است و هر چه درصدش در یک همبرگر بیشتر باشد احتمالاً منفعتش برای بدن بیشتر از آن چیزهایی است که اضافه می‌کنند.

حالا فرض کنید یک اتفاقی در دنیا بیفتد که درصد گوشت کمتر تبدیل به ارزش شود و مردم در به‌در به دنبال همبرگری بگردند که درصد گوشتش کمتر باشد. تا پیش از دوران کرونا یکی از مهم‌ترین مزایای رقابتی رسانه‌های مختلف با یکدیگر این بود که بتوانند سریع‌تر خبر را به مخاطب‌شان برسانند اما حالا که دنیا آماج اخبار تلخ پی‌درپی است و مردم هر دقیقه یک خبر فاجعه‌بار جدید از گوشه و کنار دنیا می‌شنوند همه چیز تغییر کرده است. نویسنده‌ها کتاب می‌نویسند و به مردم می‌گویند: «پیگیر اخبار نباشید!» مردم ترجیح می‌دهند که موبایل و تلویزیون‌شان را خاموش کنند، چشمان‌شان را ببندند و فکر کنند هیچ اتفاقی نیفتاده است. در این روزگار یک رسانه نوآور دست به ابتکار جالبی زده و شیوه جدیدی از نقل خبر را ابداع کرده است. رسانه تورترس که در لغت به معنی لاک‌پشت است از شیوه خبررسانی لاک‌پشتی استفاده می‌کند! خبر را به مرور و با کندی نقل می‌کند و از مردم هم می‌خواهد در تصحیح خبر بحث و تبادل نظر کنند. جالب این که استقبال مخاطب از این رسانه روز به‌روز بیشتر می‌شود.

توضیح

بعد از انتشار مطلب «مسجد باید ساده باشد» در اول شهریورماه در صفحه آخر روزنامه جام‌جم، روابط عمومی ایران‌مال توضیحی را به روزنامه ارسال کرد که در بخشی از آن نوشته شده: «یکی از ویژگی‌های خاص ایران‌مال، طراحی و ساخت ۱۱۰ نمازخانه ساده و در دسترس نمازگزاران در کنار مسجد محمد رسول... است که بسیاری از این نمازخانه‌ها هم‌زمان با مسجد محمد رسول... پذیرای نمازگزاران هستند.»

گفت‌وگو با ستاره اسکندری و اصغر نقی‌زاده درباره زنده‌یاد صادق صفایی

زیستن به دور از هیاهو

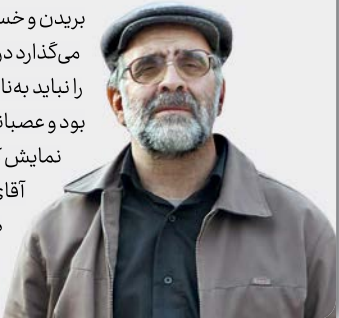
طاهره آشنایی روزنامه‌نگار
 مهدی سلطانی، بازیگر و استاد دانشگاه در صفحه اینستاگرام خود درباره صادق صفایی نوشت: «دوست صادق، رفیق باصفایم، همکار عزیزم، چه بی‌باورانه، چه شگفتانه پرکشیدی هر چند، چندی است دیگر هیچ چیز برایم شگفت‌انگیز نیست.» سلطانی در همین چند جمله مختصر و مفید همه خصوصیات اخلاقی صفایی را که جمعه‌شب به دلیل سکنه قلبی درگذشت، بیان کرده. هر که او را می‌شناخته چه دوستان نزدیکش و دانشجویانش و چه بازیگرانی که در کاری با او همبازی بوده یا از عوامل سازنده فیلم یا سریال بوده‌اند همین‌ها را می‌گویند، بسیار آرام، متین، موقر و بی‌حاشیه. هیچ تغییر اجتماعی یا شرایط زیستی و کاری نتوانست این خصوصیات زنده‌یاد صفایی را در او تغییر دهد. این بازیگر و استاد دانشگاه که متولد طبس بود گویا با خودش قرار و مدارهایی

داشته، این‌که اخلاق و انسانیت اصل است و نباید مخدوش شود. همین تعهد به خود سبب شده هر که او را می‌شناسد از اخلاق‌مداری او بگوید و این‌که حاشیه نداشت، سرش در لاک خودش بود. البته شاید همین سکوت و همین فروخوردن همه مشکلات این سال‌ها باعث شد که قلبش تاب نیارد و به یک‌باره بایستد. خدا می‌داند در پس آن همه سکوت و وقار چه هیاهویی بوده. صادق صفایی با بازی در فیلم از کرخه تا راین به شهرت رسید. بازی‌اش کم بود اما چنان تاثیرگذار بازی کرد که برای همیشه در ذهن مخاطبان این فیلم ماندگار شد. با آن صدایی که آلودگی شیمیایی دوران جنگ سبب شده بود که بم شود و خس‌خس کند. بازی قدرتمندش مقابل ساختمانی در آلمان، جایی که این جانیاز خسته از شرایط رفته بود پناهنده‌گی بگیرد. ابراهیم حاتمی‌کیا دیروز با شنیدن خبر درگذشت صادق صفایی نوشت: «صادق بود و صراحتش اجازه نفوذ کمتری نمی‌داد. شرطی برای بازی در فیلم از کرخه تا راین با

مردی که زیاد می‌دانست

اصغر نقی‌زاده که در فیلم از کرخه تا راین به‌عنوان بازیگر و دستیار طراح صحنه و لباس حضور داشته درباره مرحوم صفایی به‌جام‌جم می‌گوید: اولین بار او را ۳۰ سال قبل در فروگاه دیدم، زمانی که برای فیلمبرداری از کرخه تا راین عازم آلمان بودیم. تصور کردم بازیگری است که آمده یک نقش کوتاه بازی کند. اما بعد که بیشتر با او آشنا شدم و با هم نشست و برخاست کردیم، متوجه شدم خیلی باسواد و پر است. استاد دانشگاه بود و اصول بازیگری را به شکل آکادمیک می‌دانست و عجیب با اخلاق و باارام بود. وقتی خبر درگذشتش را شنیدم خیلی متاثر شدم. چه اوضاعی را تجربه می‌کنیم. دو هفته قبل پاره تنم، علی سلیمانی را به خاک سپردیم. چند روز بعدش خانم معصومیان را که در آموزش و پرورش با او همکار بودم. حالا هم که آقای صفایی... چقدر باید دل بزرگ باشیم که یکی یکی دوستانمان را به خاک بسپاریم. مرحوم صفایی بی‌نظیر بود. آقا بود. خیلی گزیده نقش قبول می‌کرد. هر کاری را نمی‌پذیرفت. در فیلم آژانس شیشه‌ای هم در نقش کوتاهی بازی کرد. همانی بود که وقتی ما داخل آژانس بودیم برامان نان و غذا آورد. وقتی آلمان بودیم برای نزدیک شدن به نقش نوذر که جانباز شیمیایی بود، مدام به دیدار جانیازانی می‌رفت که در آنجا دوره درمان را سپری می‌کردند. برای آقای حاتمی‌کیا چند اتود برای اجرای نوذر زد و اجرا کرد و عاقبت به همانی رسیدند که مقابل دوربین بازی کرد و ماندگار شد. نقش کوتاه بود اما فراموش‌نشدنی.

از نقی‌زاده می‌پرسم، نقش نوذر ما به ازای واقعی هم داشت؟ می‌گوید: حتما داشت. جانیازانی بودند که از شرایط خسته و کلافه می‌شدند و درخواست پناهندگی می‌دادند. نوذر در دیالوگ‌هایش از این بریدن و خسته شدن می‌گوید. او همه کمبودها و بی‌توجهی‌ها را به حساب انقلاب می‌گذارد در حالی‌که این‌طوری نیست. پیام فیلم درباره نوذر همین بود. کاستی‌ها را نباید به‌نام اسلام و انقلاب نوشت. او از مسؤولان بنیاد جانیازان کم‌لطفی دیده بود و عصیان بود. آقای صفایی این عصیانیت را به تأثیرگذارترین شکل ممکن به نمایش گذاشت. چقدر غم‌انگیز است که از گروه سازنده فیلم از کرخه تا راین، آقای سیفا... داد، مدیرتولید و مجری طرح، خانم هما روستا، بازیگر و صادق صفایی، بازیگر فوت کرده‌اند. دلم خیلی گرفته. روح‌شان شاد. خدا به ما صبر بدهد.

او گذاشتیم که باید در اوقات غیربازیگری‌اش. هر زمان کمی هم نبود. به گروه فیلمسازی کمک‌کند و تا کمتر از عوامل آلمانی استفاده کنیم. او قول همکاری داد اوایل به قولش وفا کرد ولی هر چه پیش می‌رفتیم کمتر تن به همکاری داد. از او دلخور بودم که چرا به قولش عمل نمی‌کند غافل از این

که صادق صفایی چنان در نقش «نوذر» فرورفته بود که همچون بچه‌های شیمیایی شده، رنجور دیگر حوصله‌ای نداشت. نتیجه‌اش ماندگار شدن نقش نوذر در فیلم از کرخه تا راین شد. خدایش بیامرزد و او را با شهدای جنگ تحمیلی به خصوص شهدای مظلوم شیمیایی محشور کند.»

غریبانه رفت

ستاره اسکندری، بازیگر سینما، تلویزیون و تئاتر، زنده‌یاد صادق صفایی را از دوران دانشجویی می‌شناسد. او می‌گوید: کاش تا آدم‌ها زنده‌اند، سراغ آنها برویم و درباره همه ویژگی‌های منحصر به فردی که دارند، بگویم و بنویسم. آقای صفایی بی‌نظیر بود. اخلاق‌مدنی او را به چشم دیدم و از دست دادن او بسیار سهمگین است. ۲۷، ۲۸ سال قبل که دانشجوی دانشگاه تهران بودم، او را می‌دیدم بعد از اکران فیلم از کرخه تا راین بود و آقای صفایی بسیار معروف شده بود. یادم است یک روز بعد از کلاس استاد سمندریان که اتود بازی ما را دیده بود، صدایم زد و از بازی‌ام تعریف کرد و تشویق‌کم درباره بازی‌اش را ادامه بدهم. این اتفاق مهمی برای من بود و انگیزه‌ای شد که کارم را با علاقه و جدیت بیشتری ادامه دهم. سال‌ها بعد در فیلم «فردا» به کارگردانی آقای مهدی پاکدل یکدیگر را دیدیم. او یک اپیزود را بازی می‌کرد و من اپیزود دیگری. همدیگر را می‌دیدیم و صحبت می‌کردیم. هم‌کلام شدن و همبازی شدن با صادق صفایی اتفاق بسیار خوبی بود. بسیار آموختم از او. بازیگر و استادی بود که به ارزش‌های گذشته پایبندی داشت. ارزشی به‌نام اخلاق که روز به‌روز در جامعه ماکرم‌کن‌تر می‌شود. آرامش عجیبی داشت به دور از هیاهو به کار زندگی‌اش ادامه داد تا روزی که قلبش از کار افتاد. نه اهل شلوغ‌بازی و حاشیه‌سازی بود و نه اهل مصاحبه و گفت‌وگو. همیشه برایم سؤال بوده و هست که چرا بازیگری با قدرت و استادی مانند صادق صفایی نباید بازی کنند؟ او می‌توانست نقش‌های خوب را استادانه بازی کند اما چون اهل حاشیه و بی‌اخلاقی‌های رایج نبود کسی هم سراغش را نمی‌گرفت. او آرام زیست و آرام رفت و حیفا‌ها ماند برای ما و آنهاپی که او را نادیده گرفتند.

امروز در تاریخ:

درگذشت آیتا... سیدمحمدتقی خوانساری (۱۳۳۱ش)
 عزل امیرکبیر از صدارت ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۸ق)
 تولد موریس مترلینگ، نویسنده و فیلسوف معروف بلژیکی (۱۸۶۲م)
 آزمایش پنهانی اولین بمب هسته‌ای اتحاد جماهیر شوروی (۱۹۴۹م)

حکمت ۲۴۰:

کسی که به تو گمان نیکی برد، گمان‌آورا تصدیق کن.

داستان واقعی میرداماد حفاصل مدرس

امید مهدی‌نژاد

طنزنویس

در روزگار صفویان، طلبه جوانی در داخل حجره‌اش مشغول فراهم کردن بساط شام بود که ناگهان درب حجره باز شد و دختری فراری سراسیمه وارد حجره شد و درب حجره را نیز از پشت قفل کرد. وی سپس از طلبه جوان پرسید: شام چی داری؟ طلبه جوان که به‌نوبه خود کب کرده بود، گفت: نیمرو. دختر گفت: بیاور. طلبه جوان نیمرو درست کرد و سفره انداخت و همراه دختر مشغول خوردن شد. پس از صرف شام طلبه جوان از دختر پرسید: شما کی هستید و چه اتفاقی برایتان افتاده است؟ دختر گفت: من دختر شاه‌عباس یکبیم. وی افزود: امروز با یکی از زنان حرمسرا دعوا کردم و از کاخ بیرون آمدم و وقتی هوا تاریک شد، از آنجا که شنیده بودم روحانیت امین ناموس مردم است به مدرسه شما آمدم و چون درب حجره تو باز بود، وارد شدم. طلبه جوان به دختر شاه‌دادی احترام کرد و گفت: شاه اگر بفهمد من نزد من بوده‌امید، مرا پاره می‌کشد و مدرسه را نیز به آتش می‌کشد. دختر گفت: این‌طور نیست. همه چیز به رفتار خودت بستگی دارد و در گوشه‌ای از حجره چادر خود را روی سرش کشید و خوابید. فردای آن‌روز مأمران تجسس با زدن رد دختر به مدرسه و حجره، طلبه جوان رسیدند و طلبه و دختر را پیدا کردند و نزد شاه‌عباس بردند. شاه‌عباس پس از تحقیقات محلی از طلبه جوان پرسید: چطور توانستی از این امتحان سربلند بیرون بیایی؟ طلبه جوان گفت با استفاده از کتاب‌های کمک‌درسی و شمع. شاه‌عباس گفت: چطور؟ طلبه جوان گفت: کتاب‌ها را تو سحر خود می‌گویند که یادم نرود ایشان دختر شاه است و سرانگشتانم را هم‌روی شمع سوزاندم که محکم‌کاری شده باشد. شاه‌عباس نگاهی به کله طلبه جوان که بادکرده بود و انگشت‌های وی که سوخته بود، کرد و دستور داد همان شاهزاده را به عقد وی دریاورند و به وی لقب میرداماد حفاصل مدرس عطا کرد و برایش در قصر حجره اختصاصی بنا نمود که از شاگردان وی نیز می‌توان به ملاصدرا حفاصل شیرازی اشاره کرد.

تبعات برد ایران مقابل عربستان

به دنبال شکست ۲ بر صفر تیم ملی فوتبال عربستان در برابر ایران همان‌گونه که پیش‌بینی می‌شد اسلوب‌ودان سانتراچ، سرمربی یوگسلاو این تیم از سمت خود برکنار شد. به گزارش رویترز، فدراسیون فوتبال عربستان اواخر دوشنبه‌شب ضمن انتشار بیانیه‌ای دراین‌باره اعلام کرد: ناصر الجوهرة، دستیار سانتراچ مربیگری تیم عربستان را در مسابقات آینده به عهده خواهد گرفت. بر اساس این بیانیه تصمیم برکناری سانتراچ به علت کسب نتایج ضعیف و ناامیدکننده در مقابل ایران و بحرین اتخاذ شده است. سانتراچ یازدهمین مربی خارجی عربستان است که طی سال‌های اخیر در این کشور برکنار می‌شود. (صفحه ۱۵)

گفت‌وگوی بوق اشغال با

گلاب آدینه

بازی اول؟ در نقش شاپرک. اول بازی؟ آشنایی با مهدی هاشمی. طعم آغاز شهرت؟ رضایت خانواده. تلقی اکنون؟ تلخ و شیرین. کم‌شدن در جمعیت خیابان؟ خیابان برلن کوچه مهران.

گوش دادن به شایعات؟ گلاب آدینه و مهدی هاشمی از هم جدا شده‌اند. پسرشان پیش گلاب است و دخترشان پیش مهدی هاشمی (ما یک بچه بیشتر نداریم).

احساس پیشیمانی از دروغ گفتن؟ دروغ آسآلگی که باعث تنبیه دوستم شد قهر و آشتی پیایی؟ فقط با دخترم. اگر مهدی هاشمی در زندگی واقعی سلطان بود؟ دچار کسالت می‌شدم و شایعه طلاق به وقوع می‌پیوست. اگر شبان بود؟ دست‌کم طبیعت را داشتیم. تصمیم دقیقه ۹۰ زندگی؟ طلب بخشایش. (صفحه ۵)

هشدار درباره کاهش سود بانکی

آیتا... سیدمحمد موسوی بجنوردی کاهش یک‌درصدی سود سپرده‌های بانکی را موجب روی آوردن مردم به شغل‌های کاذب دانست. وی که یکی از اعضای هیات‌علمی موسسه بانکداری ایران است در جمع خبرنگاران گفت: کاهش یک‌درصد از سود سپرده‌های بانکی موجب بی‌توجهی و بی‌رغبتی مردم در سپردن سپرده‌هایشان به بانک‌ها می‌شود. سودی که درحال حاضر به مردم داده می‌شود متناسب با نرخ تورم نیست درحالی‌که سود واقعی باید بالای سقف تورم باشد و برای این‌که مشارکت مردم در بانک‌ها را جلب کنیم باید ابتدا این مشکل حل شود. (صفحه ۴)

اظهارات ۲۰ سال قبل جولی درباره افغانستان‌ها

آنجلینا جولی ماموریت تازه‌ای از سوی سازمان ملل دریافت کرده است. او در کنار حرفه بازیگری سفیر یونیسف در امور مهاجران بین‌المللی شده است. جولی در جریان سفر اخیر خود به پاکستان این خبر را اطلاع‌رسانی کرد. او گفت به‌شدت تحت تاثیر وضعیت مهاجران افغانستانی در این کشور قرار گرفته. جولی می‌گوید: برایم سخت است که درباره دیدارم از مهاجران افغان صحبت کنم. فکر می‌کنم آنها در بدترین وضعیت ممکن قرار دارند و هنوز هیچ نشانه‌ای از رهایی آنها از این وضعیت به چشم نمی‌خورد. جولی تابستان امسال فیلم پرفرورش «مهاجر مقبره» را روی پرده سینماها داشت.

